

ДОДАТОК А
Копії публікацій

Харківський національний
університет радіоелектроніки
Кафедра економічної кібернетики та
управління економічною безпекою

Матеріали

I Міжнародної науково-практичної конференції

**СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

3 листопада 2020 року
м. Харків

Kharkiv National University of Radio Electronics

**Department of Economic Cybernetics and Management
of Economic Security**

Proceedings of the Conference

I International Scientific and Practical Conference

**MODERN STRATEGIES OF ECONOMIC DEVELOPMENT:
SCIENCE, INNOVATION AND BUSINESS EDUCATION**

November 3, 2020
Kharkiv, Ukraine

УДК 330.341; 338.24; 005 (06)
С91

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА

I Міжнародна науково-практична конференція

3 листопада 2020 року

Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 3 листопада 2020 р.) / За заг. ред. Т. В. Полозової [та ін.]. Харків: ХНУРЕ. 2020. 379 с.
ISBN 978-617-7988-09-9

У збірнику містяться матеріали, що були подані на I Міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта» (м. Харків, 3 листопада 2020 року).

Для науковців, викладачів, аспірантів, а також фахівців, що займаються дослідженням питань соціально-економічного розвитку та забезпечення економічної безпеки підприємств, галузей, регіонів та країни.

УДК 330.341; 338.24; 005 (06)

Автори є цілком відповідальними за висловлені ідеї, висновки та пропозиції.

Труди відтворюються безпосередньо з авторських оригіналів.

У разі використання матеріалів збірника посилання на авторів і видавця обов'язкове.

Розповсюджувати та тиражувати без офіційного дозволу ХНУРЕ забороняється.

Харків 2020

ISBN 978-617-7988-09-9

© Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою, 2020

© Харківський національний університет радіоелектроніки, 2020

© Колектив авторів, 2020

© ТОВ «Друкарня Мадрид», 2020

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Університет Нархоз, Казахстан
Білоруський національний технічний університет, Білорусь
Латвійський університет, Латвія
Вища школа економіки, менеджменту і публічного адміністрування, Словаччина
Громадська організація «Nasz Dom», Польща
Будапештський університет технологій та економіки, Угорщина
Міжнародний інститут інноваційних освітніх технологій
Асоціація «Міжнародний науково-освітній траст»
Громадська організація «Silk Road», Польща
Університет Анже, Франція
Університет національної та світової економіки, Болгарія.

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Валерій Семенець, ректор Харківського національного університету радіоелектроніки, д.т.н., професор, Україна.
Тетяна Полозова, завідувач кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою, Харківський національний університет радіоелектроніки, д.е.н., професор, Україна.
Людмила Горохова, директор Української асоціації з розвитку менеджменту та бізнес-освіти, Україна.
Майгуль Нугманова, керівник центру гендерної економіки, Університет Нархоз, к.е.н., Казахстан.
Ксенія Якушенко, завідувач кафедри маркетингу, Білоруський національний технічний університет, к.е.н. доцент, Білорусь.
Валерія Прокопенко, директор Міжнародного інституту інноваційних освітніх технологій, д.е.н., професор, Україна.
Надія Бєлікова, учений секретар Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку НАН України, д.е.н., доцент, Україна.
Байба Шавріна, професор, д.е.н., Латвійський університет, Латвія.
Михайло Фабуш, проректор із закордонних зв'язків, Вища школа економіки, менеджменту і публічного адміністрування, PhD, Словаччина.
Богуслав Бліхарський, віце президент громадської організації «Nasz Dom», Польща.
Надія Дубровіна, координатор міжнародних проєктів, Вища школа економіки, менеджменту і публічного адміністрування, к.е.н., PhD з фінансів, Словаччина.
Лазло Вертеші, доцент, Будапештський університет технологій та економіки, PhD з економічних наук, PhD з юридичних наук, Угорщина.
Георгій Іоффе, президент асоціації «Міжнародний науково-освітній траст», Україна.
Яцек Новак, член громадської організації «Silk Road», к.е.н., PhD, Польща.
Девід Кайла, заступник декана факультету права, економіки та управління, Університет Анже, PhD, Франція.
Костадін Коларов, директор Інституту підприємництва, Університет національної та світової економіки, PhD, доцент, Болгарія.

Модератор: Ірина Колупаєва, д.е.н., професор кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою
Секретар: Олена Мурзубулатова, к.е.н., доцент кафедри економічної кібернетики та управління економічною безпекою

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Нархоз Університет, Казахстан
Білоруський національний технічний університет, Білорусь
Університет Латвія, Латвія
Higher School of Economics, Management and Public Administration, Slovakia
Public organization «Nasz Dom», Poland
Budapest University of Technology and Economics, Hungary
International Institute of Innovative Educational Technologies
International Scientific and Educational Trust Association
Non-governmental organization «Silk Road», Poland
University of Angers, France
University of National and World Economy, Bulgaria

MEMBERS OF THE CONFERENCE ORGANIZING COMMITTEE

Valerii Semenets, Rector Kharkiv National University of Radio Electronics, Doctor of Technical Sciences, Professor, Ukraine.
Tetiana Polozova, Head of Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security, Kharkiv National University of Radio Electronics, D.Sc. in Economics, Professor, Ukraine.
Lyudmyla Gorokhova, Director of Ukrainian Association for Management Development and Business Education, Ukraine.
Maigul Nugmanova, Director of Gender Economics Center, Narxoz University, PhD in Economics, Republic of Kazakhstan.
Kseniya Yakushenko, Head of «Marketing» Department, Belarusian National Technical University, PhD in Economics, Associate Professor, Belarus.
Valeriia Prokopenko, Director International Institute of Innovative Educational Technologies, D.Sc. in Economics, Professor, Ukraine.
Nadiia Bielikova, The National Academy of Sciences of Ukraine, Research Center for Industrial Problems of Development, Ukraine.
Baiba Šavriņa, University of Latvia, Dr.Sc. in Economics, Professor, Latvia.
Ing. Michal Fabuš, Vice-rector for Foreign Affairs, PhD, School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovakia.
Boguslaw Blicharski, Vice-president NGO «Nasz Dom», Poland.
Nadiya Dubrovina, Associate Professor, Csc., PhD, Department of Economics and Finance, School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava, Slovakia.
Dr. habil László Vértessy, PhD jur, PhD oec, Associate Professor, Budapest University of Technology and Economics, Hungary.
Georgii Ioffe, President Association «International Scientific and Educational Trust», Ukraine.
Jacek Nowak, PhD, Organization «Silk Road», Poland.
David Cayla, PhD, Associate Professor of Economics and Vice-Dean of the Faculty of Law, Economics and Management at Angers University, France.
Kostadin Kolarov, PhD, Associate Professor, Director Institute of Entrepreneurship University of National and World Economy, Bulgaria

Moderator: Irina Kolupaeva, Doctor of Economics Sciences, Professor Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security
Secretary: Olena Murzabulatova, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor Department of Economic Cybernetics and Management of Economic Security

ЗМІСТ

<i>David Cayla</i>	
COVID-19... AND WHAT'S NEXT? AN INTRODUCTION TO POPULISM AND NEOLIBERALISM.....	12
<i>Geseleva N., Yarmolenko A.</i>	
THE INFLUENCE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE DEVELOPMENT ON THE UKRAINIAN LABOUR MARKET.....	18
<i>David Elie GOHI</i>	
IMPORTANCE AND APPROACH TO CORPORATE RISK MANAGEMENT.....	22
<i>Kohupaieva I. V., Tsokota Viktoriia</i>	
DIGITAL TRANSFORMATION: CHALLENGES FOR BUSINESS AND THE STATE.....	25
<i>Polozova T. V., Nicola Jennifer John Elia</i>	
THEORETICAL ASPECTS OF ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY.....	29
<i>Sheiko I., Storozhenko O. V.</i>	
UKRAINE AND EASTERN EUROPEAN COUNTRIES: PROSPECTS FOR FURTHER DEVELOPMENT AGAINST THE COVID-19 PANDEMIC.....	33
<i>Sheiko I., Storozhenko O.</i>	
EUROPEAN DIGITAL MARKET: LESSONS FOR UKRAINE.....	38
<i>Veriasova G. M., Ijemvagy G. O.</i>	
FEATURES OF ENSURING THE COMPETITIVENESS OF COMPANIES IN INTERNATIONAL MARKETS.....	43
<i>László Vértessy, Valeria Szeplaki</i>	
PORTFOLIO TRANSFER WITH SPECIAL FOCUS ON REINSURANCE.....	46
<i>Бестужева С. В., Жулєнко Л. В.</i>	
РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	50
<i>Бровко О. В.</i>	
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА: ПОНЯТТЯ, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ФУНКЦІЇ.....	54
<i>Геселева Н. В., Мельник А. Ю.</i>	
ІНТЕРНЕТ ТОРГІВЛЯ ЯК ОДИН З НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	57
<i>Геселева Н. В., Ріна Т. М.</i>	
ВПЛИВ КОЛИВАННЯ ВАЛЮТНОГО КУРСУ НА СТАН ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	62
<i>Готовцева Е. А., Малайчук О. А.</i>	
МОДЕЛИ ПАРТНЕРСКИХ ПРОГРАММ ПРИ ПРОДВИЖЕНИИ СТРАТЕГИЧЕСКИХ АЛЛЬАНСОВ.....	67
<i>Гришко С. В., Єфімівна О. О.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАХИСТУ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ.....	71
<i>Гришко С. В., Котля О. О.</i>	
МОНІТОРИНГ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ.....	76
<i>Гришко С. В., Савченко Л. Ю.</i>	
МОДЕЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЛОГІСТИЧНОГО ЦЕНТРУ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ.....	79
<i>Горобітська М. В., Сироватська К. С.</i>	
ВПЛИВ КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ЕКОНОМІЧНУ ЕФЕКТИВНІСТЬ ІТ-КОМПАНІЇ.....	82

<i>Гузенко Л. В.</i>	
МОДЕРНІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	86
<i>Ліденко Є. В.</i>	
МОДЕЛЬ ПРОСУВАННЯ КРУЇЗНИХ ТУРІВ НА РЕГІОНАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНИХ РИНКАХ	91
<i>Ліденко Є. В., Бабаєв Р.</i>	
ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	96
<i>Довгопол Н. В., Ізуметцева Н. В.</i>	
СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ БЕНЧМАРКІНГУ.....	99
<i>Довгопол Н. В., Ізуметцева Н. В.</i>	
НЕПАРАМЕТРИЧНИЙ АНАЛІЗ СТАВЛЕННЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ДО ПРОТИКОРОНАВІРУСНОЇ ВАКЦИНАЦІЇ.....	104
<i>Іванова В. Б., Бузецька К. І.</i>	
ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРЕШКОДИ РОЗВИТКУ	108
<i>Іванова В. Б., Давіденко А. І.</i>	
ІНСТРУМЕНТИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕЛЕКТРОННІЙ КОМЕРЦІЇ	113
<i>Іванова В. Б., Литвинцова А. В.</i>	
ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА: ХАРАКТЕРНІ РИСИ	118
<i>Іванова В. Б., Петренко М. А.</i>	
ГОЛОВНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ	122
<i>Іващенко Г. А., Куцєвал В. О.</i>	
ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	127
<i>Іващенко Г. А., Рожнова Т. Ю.</i>	
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	132
<i>Іващенко Г. А., Хіверенко О. А.</i>	
СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	136
<i>Карпенко Ю. В., Псюва А. І.</i>	
ТИПОЛОГІЗАЦІЯ ТЕОРЕТИЧНИХ ПІДХОДІВ ДО ВСТАНОВЛЕННЯ СУТНОСТІ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	140
<i>Кирий В. В., Мірошніченко Л. Д.</i>	
ПЕРЕДУМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА ЗА УМОВ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	144
<i>Кирий В. В., Шелефонтьок В. Р.</i>	
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНТЕРНЕТ-РЕКЛАМИ.....	148
<i>Кирий В. В., Шелмюра В. А.</i>	
ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ.....	152
<i>Кішинський Н. В.</i>	
ОСНОВНІ ПРІОРИТЕТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	157
<i>Корупасва І. В., Ткаченко А. Г.</i>	
ЕКОНОМІЧНА СУТЬ МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	161

<i>Костін Ю. Д., Буркан Є. А.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	165
<i>Костин Ю. Д., Костин Д. Ю.</i> КЛАСТЕРНЫЕ ПРИЗНАКИ ПРИ ФОРМИРОВАНИИ ТАРИФОВ НА ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНЫЕ УСЛУГИ	168
<i>Кузнецова І. О., Горбатюк В. В.</i> СУЧАСНІ КОНКУРЕНТНІ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА	173
<i>Курденко О. В., Холодков О. А.</i> ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ	178
<i>Курденко О. В., Салай М. В.</i> ПАНДЕМІЯ COVID-19 ЯК ГАЛЬМО ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	183
<i>Ліпницька М. В., Удовиченко О. В.</i> УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	188
<i>Лісеній Є. В., Бондаренко А. В.</i> ВІРТУАЛЬНА ТОРГІВЛЯ ЯК ОЗНАКА ПРОГРЕСИВНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	193
<i>Лісеній Є. В., Ільченко А. А.</i> РЕКЛАМА В INSTAGRAM	197
<i>Мільчева В. В.</i> СУТНІСТЬ ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ АПК	201
<i>Молжайкіна Н. В., Мамічева А. Д.</i> СВІТОВИЙ РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	205
<i>Мозгова Г. В., Петренко К. В.</i> ПСИХОЛОГІЯ КОЛЬОРУ В ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГУ	208
<i>Мурзабулатова О. В.</i> УМОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИНИКНЕННЯ КОРПОРАТИВНИХ ВІДНОСИН В АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВАХ	211
<i>Мурзабулатова О. В., Абдуласв Акбар Ібадулла огли</i> РОЛЬ І МІСЦЕ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	216
<i>Муєсітко В. О., Ваційц А. Р.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ	221
<i>Муєсітко В. О., Зінченко М. Е.</i> РЕСУРСИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ХХІ СТОЛІТТЯ	225
<i>Муєсітко В. О., Шапошник Б. В.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ БЛОКЧЕЙН У БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	229
<i>Нугманова Майгуль</i> ГЕНДЕРНОЕ ИЗМЕРЕНИЕ ДОСТУПА К ДОСТОЙНОМУ ТРУДУ И ИНСТИТУЦИАЛИЗАЦИЯ УСЛУГ ПО УХОДУ	233
<i>Овсюченко Ю. В., Пересада Е. В.</i> АВТОМАТИЗАЦИЯ СИСТЕМ СИТУАЦИОННОГО УПРАВЛЕНИЯ	238
<i>Пархоменко Н. О., Первушина О. О.</i> ПРОЦЕС ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНОЇ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА	243
<i>Перетелюкова О. В., Красільнікова Д. П.</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ	247
<i>Пересада О. В.</i> ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ТА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	251
<i>Петряєва З. Ф., Лабзев О. Ю.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ ІНФОРМАЦІЇ ДЛЯ ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЮ ТАЄМНИЦЕЮ	255
<i>Полозова Т. В., Ал-Касеасбех Ахмад Закарія Саламех</i> ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ В СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	259
<i>Полозова Т. В., Алзубі Лайт</i> ФАКТОРИ ВПЛИВУ НА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА	262
<i>Полозова Т. В., Кисліченко А. П.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	265
<i>Полозова Т. В., Куценко Ю. А.</i> ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ АДАПТАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ ДО УМОВ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	268
<i>Полозова Т. В., Обейд Лара Ходор</i> НАПРЯМИ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	272
<i>Полозова Т. В., Рабеах Мохаммед Рідха Салман</i> ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	276
<i>Полозова Т. В., Салков В. В.</i> ЕКОНОМІЧНА СУТЬ І КЛАСИФІКАЦІЯ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ	279
<i>Попомарьов С. В.</i> МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ЕНЕРГОКОМПАНІЇ	284
<i>Прибыльнова И. Б., Прибыльнов А. А.</i> МОДЕЛИРОВАНИЕ БЛОКА «УЧЕТ БРАКА» НА БАЗЕ CRM-СИСТЕМЫ SALES CREATIO	287
<i>Прокопенко В. Ю., Джамі Джонні</i> КРЕАТИВНІСТЬ В СУЧАСНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ	291
<i>Ругалева И. Е., Соколыч А. В.</i> НЕЙРОМАРКЕТИНГ КАК НОВЫЙ ПОДХОД В РЕШЕНИИ ПРОБЛЕМ ИЗУЧЕНИЯ ПОТРЕБИТЕЛЯ	294
<i>Русінова А. О.</i> ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ «ЕКСПОРТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА»	299
<i>Синіговец О. М.</i> РОЗВИТОК ФОРМ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН У СТАНОВЛЕННІ СУЧАСНОГО СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА	303
<i>Соколова Л. В., Зінченко М. Е.</i> ТРАДИЦІЙНІ ТА ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	307
<i>Соколова Л. В., Колістик О. В.</i> ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВ МАЛОГО БІЗНЕСУ	311

<i>Соколова Л. В., Литвинова А. В.</i> ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	315
<i>Соколова Л. В., Огородник В. А.</i> КОНКУРЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	319
<i>Соколова Л. В., Шапошник Б. В.</i> ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	323
<i>Степаненко С. В., Гулюк О. І.</i> ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНИМ ПОРТФЕЛЕМ БАНКУ.....	326
<i>Степанова О. В.</i> АЛГОРИТМ ОЦІНКИ І РАНЖУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ РЕГІОНІВ.....	331
<i>Солодкий В. С.</i> СИСТЕМА ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ.....	335
<i>Стороженко О. В., Овсієнко В. С.</i> ВПЛИВ ІТ-ГАЛУЗІ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ.....	340
<i>Стороженко О. В., Ткаченко Є. Л.</i> ПЕРСПЕКТИВИ ТА ЗАГРОЗИ РОЗВИТКУ РИНКОВОГО ІТ-СЕКТОРУ В УКРАЇНІ.....	344
<i>Стороженко О. В., Худасєва С. А.</i> ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ХІРУРГІЧНИХ МЕТОДІВ ЛІКУВАННЯ В УМОВАХ ПРИВАТНОЇ МЕДИЦИНИ.....	347
<i>Стороженко О. В., Шапошник О. В.</i> УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА.....	351
<i>Тохтаміши Н. Г., Альхьярі Амер Махмуд Ал</i> СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОЄКТІВ.....	355
<i>Тулуш Л. Л., Зінчук Л. М.</i> ПРОДУКТИВНІСТЬ ПРАЦІ: ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ.....	360
<i>Якушенко К. В.</i> СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ПАНДЕМИИ COVID-19 НА РАЗВИТИЕ ИНФОРМАЦИОННОГО ПРОСТРАНСТВА ИНТЕГРАЦИОННЫХ ОБЪЕДИНЕНИЙ.....	367
<i>Яремчук І. В.</i> ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ.....	371
<i>Mao Rong</i> PROBLEMS AND COUNTERMEASURES OF STAFF MANAGEMENT IN SMALL AND MICRO ENTERPRISES IN CHINA UNDER THE NEW CROWN PNEUMONIA.....	375

David Cayla,

PhD, Associate Professor of Economics

and Vice-Dean of the Faculty of Law,

Economics and Management at Angers University

COVID-19... AND WHAT'S NEXT?

AN INTRODUCTION TO POPULISM AND NEOLIBERALISM

Our world is the consequence of past decisions; tomorrow's world will be the product of the decisions we make today. But how are these decisions made? How can we consider at one time that a good economic policy is based on free trade, while at other times it was considered vital to give generous subsidies to domestic exporters or to protect the economy from international competition?

Most researchers and academics believe in the power of ideas. In 1944, the Austrian-born economist Friedrich Hayek expressed a paradoxical feeling on this subject: «a change of ideas, and the force of human will, have made the world what it is now». But he adds immediately: «though men did not foresee the results» (Hayek 1944, p. 12). The ideas that lead the world do so without knowing where they are going, like a blind man. And, like the blind man, they sometimes collide with concrete reality, with the occurrence of unforeseen crises. They are then forced to change direction, sometimes abruptly, under the influence of other ideas which seem more innovative. American economist Milton Friedman described these phases of ideological change as follows:

There is enormous inertia – a tyranny of the status quo – in private and especially governmental arrangements. Only a crisis – actual or perceived – produces real change. When that crisis occurs, the actions that are taken depend on the ideas that are lying around. That, I believe, is our basic function: to develop alternatives to existing policies, to keep them alive and available until the politically impossible becomes politically inevitable (Friedman 1982).

Мусієнко В. О.,

к.т.н, доцент кафедри економічної

кібернетики та управління економічною безпекою,

Харківський національний університет радіоелектроніки

Вадіянець А. Р.,

студент,

Харківський національний університет радіоелектроніки

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

У сучасних умовах господарювання систему безпеки в українських банках можна розглядати як стан їх фінансово-господарської діяльності, за якого забезпечуються реалізація основних інтересів, пріоритетних цілей банків, захист від зовнішніх і внутрішніх негативних факторів. Основним критерієм ефективності безпеки банківської діяльності є стабільність фінансового і економічного стану банку.

Метою забезпечення економічної безпеки діяльності банківських установ є усунення можливостей завдання банку збитків або упущення ним вигоди, забезпечення його ефективної діяльності та якісної реалізації операцій і угод [1].

Досягнення мети економічної безпеки діяльності банківських установ забезпечується виконанням таких завдань [1-3]:

- профілактика та запобігання правопорушенням і злочинним посяганням на власність, персонал та імідж банку;
- своєчасне виявлення реальних і потенційних загроз банку, проведення заходів щодо їх нейтралізації;
- оперативне виявлення змін і негативних тенденцій у сферах діяльності, інтересів та інформаційної уваги банку, своєчасне реагування елементів його структури на них;

– виявлення та формування умов, сприятливих для реалізації банком своїх інтересів;

– виховання та навчання персоналу банку з питань безпеки;

– послаблення шкідливих наслідків від акцій конкурентів або злочинців з підриву безпеки банку;

– збереження і ефективне використання фінансових, матеріальних та інформаційних ресурсів банку.

У широкому сенсі безпека банківської діяльності є багатогранною системою захисту інтересів банку. Під видами банківської діяльності розуміють сукупність заходів єдиної спрямованості, що здійснюються у межах відповідної групи завдань безпеки. Видами безпеки банківської діяльності є [3, 4]:

– особиста безпека – забезпечення спокійної роботи, вільного переміщення і відпочинку кожного працівника банку;

– колективна безпека – забезпечення спокійного, планового і ефективного ритму роботи підрозділів банку;

– економічна безпека – забезпечення умов для ефективного проведення банком операцій і здійснення угод, зберігання і раціонального використання кредитних та фінансових ресурсів банку, надійного зберігання і транспортування готівки та цінностей, правильної експлуатації техніки і обладнання установ банку;

– інформаційна безпека – формування інформаційних ресурсів банку та організація гарантованого їх захисту.

Надійність та ефективність банківської діяльності забезпечуються через реалізацію відповідних вимог до системи безпеки банку (безперервність, плановість, конкретність, активність, універсальність та комплексність).

Основними об'єктами захисту в банку є [5, 6]:

– фінансові ресурси (національна й іноземна валюта, банківські (комерційні) операції та угоди банку, коштовності, фінансові документи);

– персонал банку (керівництво і вищий менеджмент банку, особи, які мають доступ до його таємниць, інші працівники банку);

– матеріальні засоби (будівлі, сховища, обладнання, транспорт, засоби і системи інформатизації);

– інформаційні ресурси банку з обмеженим доступом (відомості, що є банківською та комерційною таємницею банку і його конфіденційною інформацією).

Виконання заходів безпеки забезпечується через діяльність сил безпеки і використання різноманітних засобів. Залежно від способу організації безпеки її силами є: підрозділи безпеки банків, спеціалізовані фірми, організації, які надають банкам послуги безпеки, персонал банків.

До засобів безпеки відносять технічні засоби охорони, програмні і технічні засоби захисту інформації, спеціальні засоби і техніка, інженерно-технічні засоби обмеження доступу, засоби зв'язку, обробки і передання інформації та інше обладнання і техніка, які використовуються для забезпечення ефективної реалізації заходів безпеки.

Безпека діяльності банківських установ, як і інших комерційних структур, забезпечується всіма їх підрозділами і працівниками. Вона не може бути ефективною, якщо нею буде займатись якийсь один, нехай навіть найпрофесійніший підрозділ або фахівець.

Практична реалізація заходів безпеки може бути організована: через укладення договорів з державними органами охорони, приватними охоронними та детективними фірмами (на повне або часткове здійснення заходів безпеки); створенням власного підрозділу безпеки.

Підрозділ безпеки у банках створюється відповідно до сфер, напрямків діяльності банків, завдань безпеки та форм її організації. Крім того, на структуру підрозділу впливатимуть можливості банку, обсяг операцій, які він проводить, політика керівництва банку щодо організації безпеки.

До функцій підрозділу безпеки банку відносять такі [6]:

- адміністративно-розпорядницька;
- обліково-контрольна;
- соціально-кадрова;

- організаційно-управлінська;
- методична;
- інформаційно-аналітична.

Забезпечення безпеки діяльності банківських установ здійснюється в умовах існування великої кількості загроз їхньому бізнесу. Різноманітне походження таких загроз зумовлює необхідність побудови комплексних систем захисту бізнесу, які б включали заходи організаційного, правового, економічного, ідеологічного, соціального характеру.

Перелік джерел посилання

1. Отенко І. П., Мішин О. Ю., Мішина С. В. Організація та управління фінансово-економічною безпекою банківських установ: навч. посіб.; Харків. нац. екон. ун-т ім. Семена Кузнеця. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 239 с.
2. Губарева І. О., Штєр О. М. Забезпечення управління економічною безпекою банку: монографія. Харків: ІНЖЕК, 2013. 309 с.
3. Фінансова безпека підприємств і банківських установ: монографія / за заг. редакцією д-ра економ. наук, проф. А. О. Єпіфанова. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. 295 с.
4. Управління фінансовою безпекою економічних суб'єктів: навч. посіб. для студентів ВНЗ екон. і юрид. спец. усіх форм навчання / ДВНЗ «Укр. акад. банк. справи Нац. банку України», Каф. фінансів; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С. М. Фролова; [уклад.: С. М. Фролов та ін.]. Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 331 с.
5. Банківська безпека: підручник / А. О. Корченко, Л. М. Скачек, В. О. Хорошко; за заг. ред. д-ра техн. наук, проф. Хорошка В. О.; Нац. авіац. ун-т. Київ: Задруга, 2014. 185 с.
6. Безпека банківської діяльності: монографія / Казакова Н. Ф. [та ін.]; під ред. проф. Хорошка В. О. Київ: Задруга, 2013. 281 с.

impact on the normal production and operation of enterprises.

Under the condition that the new crown pneumonia is not effectively controlled in the world, enterprises must add enterprise staff management, alleviate the impact of the new crown virus on the production and operation of enterprises through a sound management system, and enhance the ability of enterprises to resist risks. Promote the high-quality development of enterprises.

References

1. Bao li Gang. Response Measures of Enterprise Human Resource Management from the Perspective of Public Health Emergencies - Take the COVID-19 outbreak. Enterprise economy, March 2020. pp.21-26.
2. Wang Qi. A Brief Discussion on the Innovation Strategy of Enterprise Human Resource Management. SME management and science and technology in China, May 2019. pp.1-2.

Наукове видання

Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції **СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ: НАУКА, ІННОВАЦІЇ ТА БІЗНЕС-ОСВІТА**

3 листопада 2020 року
м. Харків

Редактор:
Полозова Тетяна Василівна

Відповідальний секретар:
Мурзабулатова Олена Вячеславівна

Дизайн обкладинки:
Іванова Вікторія Борисівна

Файли надано:
Харківський національний університет радіоелектроніки,
Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою
61166, Україна, м. Харків, пр. Науки, 14,
тел. (057) 702-14-90,
e-mail: sser.conf@gmail.com

Підписано до друку 16.12.2020. Формат 60x84/8.
Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура шкільна. Ум. друк. арк. 44,18.
Наклад 50 прим. Зам №3355.

Видавець і виготовлювач: ТОВ «ДРУКАРНЯ МАДРИД»
через ФОП Гобельовська Л. П.
61024, Харків, вул. Максиміліанівська, 11
Тел.: (057) 756-53-25 www.madrid.in.ua info@madrid.in.ua
Свідцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 4399 від 27.08.2012 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ

Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою

**ЕКОНОМІЧНІ ТА БЕЗПЕКОВІ ВИКЛИКИ
СУЧАСНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА**

КОЛЕКТИВНА МОНОГРАФІЯ

**ЕКОНОМІЧНІ ТА БЕЗПЕКОВІ ВИКЛИКИ
СУЧАСНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА**

Колективна монографія

Харків 2020

УДК 330.131

Рекомендовано Науково-технічною радою
Харківського національного університету радіоелектроніки
(протокол №11 від 19.11.2020)

Рецензенти

Труніна І. М., доктор економічних наук, професор, Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського.

Тульчинська С. О., доктор економічних наук, професор, Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського».

Бєлікова Н. В., доктор економічних наук, доцент, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України.

ISBN 978-966-659-289-0

Економічні та безпекові виклики сучасного бізнес-середовища: колективна монографія / За заг. ред. д.е.н., проф. Т. В. Полозової. Харків: ХНУРЕ, 2020. 448 с.

Монографію присвячено дослідженню проблем господарювання економічних агентів на всіх рівнях управління та питанням забезпечення економічної безпеки діяльності окремих підприємств, галузей, регіонів та країни в цілому. Монографія є результатом теоретичних і практичних досліджень з удосконалення науково-методичного забезпечення функціонування суб'єктів господарювання на мікро- та макроекономічному рівнях.

Монографія базується на матеріалах I-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні стратегії економічного розвитку: наука, інновації та бізнес-освіта».

Монографія призначена для науковців, викладачів, аспірантів, а також фахівців, що займаються дослідженням питань соціально-економічного розвитку та забезпечення економічної безпеки підприємств, галузей, регіонів та країни.

Відповідальність за зміст та достовірність матеріалів несуть автори. Редакція залишає за собою право не публікувати матеріали, що не відповідають формату видання, а також істотно змінювати зміст текстів за узгодженням з автором. Думка авторів може не співпадати з думкою членів редколегії.

ISBN 978-966-659-289-0

DOI: 10.30837/978-966-659-289-0

© Колектив авторів, 2020
© Кафедра економічної кібернетики та управління економічною безпекою, 2020
© Харківський національний університет радіоелектроніки, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП..... 7

РОЗДІЛ 1

ТЕНДЕНЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД

<i>Baiba Šavriņa, Santa Sproģe-Rimša, Patrīcija Lipaja</i> ENTREPRENEURIAL EDUCATION TO PROMOTE THE CREATION OF OWN BUSINESS INSTEAD OF YOUTH UNEMPLOYMENT OR EMIGRATION (CASE OF LATVIA).....	11
<i>Sheiko Iryna, Storozhenko Oleksandra</i> EXPERIENCE OF EUROPEAN DIGITAL MARKET FUNCTIONING AND DIGITALIZATION IN UKRAINE.....	26
<i>Sheiko Iryna, Storozhenko Oleksandra</i> UKRAINE AND EASTERN EUROPEAN COUNTRIES: PROSPECTS FOR FURTHER DEVELOPMENT AGAINST THE COVID-19 PANDEMIC.....	38
<i>László Vértessy, Valéria Széplaki</i> OUTSOURCING INSURANCE RISKS AND REINSURANCE: EUROPEAN SOLUTIONS.....	48
<i>Бабаїцлов В. К., Приходько Л. О.</i> ВИЗНАЧЕННЯ ОСНОВНИХ АСПЕКТІВ СОЦІАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	56
<i>Діденко Є. В.</i> ДО ПИТАННЯ ПРО ТУРИСТИЧНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ КРАЇНИ.....	66
<i>Довгопол Н. В., Ізюмцева Н. В.</i> СТРАТИФІКАЦІЯ ГРУПИ РИЗИКУ ЯК ІНФОРМАЦІЙНА ОСНОВА ПРОТИЕПІДЕМІОЛОГІЧНИХ ВИТРАТ ДЕРЖАВИ.....	81
<i>Мурзабулатова О. В., Курденко О. В.</i> УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	90
<i>Носова О. В., Кіши А. С.</i> АНАЛІЗ ПРЯМИХ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ.....	104
<i>Овсяченко Ю. В., Пересада О. В.</i> МОДЕЛЬ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМАХ.....	112
<i>Прокопенко В. Ю., Каверіна Ю. В.</i> ВПЛИВ РЕЛІГІЇ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК.....	124

<i>Степанова О. В.</i>	
МЕТОДИКА БАГАТОКРИТЕРІАЛЬНОЇ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ.....	132
<i>Шейко І. А., Курденко О. В.</i>	
ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УКРАЇНІ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ.....	142

РОЗДІЛ 2 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА

<i>Kolupaeva I. V., David Elie GOHI</i>	
METHODOLOGICAL ASPECTS OF RISK MANAGEMENT OF ENTERPRISES...	154
<i>Kolupaeva I. V., Tkachenko A. G.</i>	
DEFINITION OF THE CONCEPT «MECHANISM OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF ENTERPRISE».....	162
<i>Геселева Н. В., Протоко І. В.</i>	
МОДЕЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА.....	169
<i>Довгопол Н. В., Ісметцева Н. В.</i>	
АВТОМАТИЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	183
<i>Кириї В. В., Шелефонтьок В. Р.</i>	
КОМПЛЕКСНИЙ МЕТОД ОЦІНКИ РІШЕНЬ У РЕКЛАМНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	193
<i>Кириї В. В., Шелшура В. А.</i>	
ПРОЦЕС КОМЕРЦІАЛІЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	206
<i>Кисліченко А. П., Рабеах Мохаммед Рідха Салман</i>	
КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ДІАГНОСТИКИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	220
<i>Костін Ю. Д., Дергоусов В. М.</i>	
НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ.....	231
<i>Костін Д. Ю., Шкуро І. Л.</i>	
ЕКОНОМЕТРИЧНІ МОДЕЛІ У ВИЗНАЧЕННІ СТУПЕНЯ ПЕРЕВАГИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ФАКТОРІВ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	246
<i>Полозова Т. В., Алзубі Лайт Абдел Карім Мохаммад</i>	
ФІНАНСОВА МОДЕЛЬ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ.....	255

<i>Полозова Т. В., Куценко Ю. А.</i>	
ПОНЯТТЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ В КОНТЕКСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	265
<i>Полозова Т. В., Обейд Лара Ходор</i>	
СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	274
<i>Полозова Т. В., Самков В. В.</i>	
ОЦІНКА ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ОБЛІКУ ЯК УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИСОКОЇ ЯКОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	282
<i>Пономарьов С. В.</i>	
ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ОБСЛУГОВУВАННЯ СПОЖИВАЧІВ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОЇ СФЕРИ.....	293
<i>Соколова Л. В., Верясова І. М.</i>	
ВНУТРІШНЬОФІРМОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	301
<i>Соколова Л. В., Зінченко М. Е.</i>	
СПОЖИВЧІ ПЕРЕВАГИ ЯК ОБ'ЄКТ НЕЙРОМАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	315
<i>Соколова Л. В., Огородник В. А.</i>	
КОНКУРЕНТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА ЯК СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА КАТЕГОРІЯ.....	326
<i>Соколова Л. В., Шапошник Б. В.</i>	
НЕОДНОЗНАЧНІСТЬ ДЕФІНІЦІЇ ПОНЯТТЯ «ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА» ТА ОСНОВНА ПРОБЛЕМАТИКА ЇЇ ОЦІНКИ.....	336
<i>Тохтамлиш Н. І., Альхьярі Алер Махмуд Алі</i>	
ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПРОЕКТІВ.....	346

РОЗДІЛ 3 СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

<i>Polozova T. V., Nicola Jennifer John Elia</i>	
ENTERPRISE ECONOMIC SECURITY SYSTEM: THEORETICAL ASPECTS OF FORMATION.....	355
<i>Дутчак Р. Р., Дутчак В. Ф.</i>	
ЗАХИСТ ПРАВА НА ЛІКАРСЬКУ ТАЄМНИЦЮ В ДОКУМЕНТАХ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ПРИВАТНИХ ПІДПРИЄМСТВ ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	363

<i>Кирий В. В., Мірошніченко Д. Д.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЙ НА ВИСОКОКОНКУРЕНТНОМУ РИНКУ.....	375
<i>Колісник О. В., Буркан Є. А.</i>	
ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА.....	383
<i>Мурзабулатова О. В., Бабасєв Рахман</i>	
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	390
<i>Мусієнко В. О., Іванова В. Б.</i>	
МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ЙМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	397
<i>Полозова Т. В., Абдуллаєв Акбар Ібадулла огли</i>	
СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	409
<i>Полозова Т. В., Ал-Касеасбєх Ахмад Закарія Саламєх</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	419
<i>Прібілдьпова І. Б., Вадіянци А. Р.</i>	
ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ.....	427
<i>Солодкий В. С.</i>	
СИСТЕМА ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ ПІДПРИЄМСТВА.....	436

ВСТУП

Проблеми безпеки, що стоять сьогодні перед суспільством, набагато складніші та взаємопов'язані, ніж у будь-який момент нашої історії. Дослідження міжнародних агенцій, таких як Світовий банк, Міжнародний валютний фонд, Європейський банк Реконструкції та розвитку свідчать про те, що, оскільки міжгруповий та міжособистісний конфлікт почав відступати, відбулася відповідна ескалація інших, менш досліджених загроз, включаючи загрози природним, економічним та соціальним системам.

Сьогодні «безпека» є міждисциплінарною категорією, що дозволяє тлумачити її дуже широко. Окремо виділяють безпеку держави, суспільства, закладу, життєдіяльності, особисту безпеку людини, а також інформаційну, економічну, фінансову, кадрову, військову, політичну, екологічну та інші види безпеки.

Найбільшою зацікавленості викликає наразі теорія економічної безпеки підприємства, як одна з обов'язкових умов підтримки стійкого економічного і соціального розвитку країни, мінімізації ймовірності виникнення соціальних, трудових, міжнаціональних та інших конфліктів, здатних загрожувати безпеці держави.

Економічний збиток підприємства від результатів його господарської діяльності може бути пов'язаний з його нездатністю протистояти конкуренції або бути наслідком впливу внутрішніх чинників та якості менеджменту. Збиток може бути наслідком впливу зовнішніх факторів: як свідомих дій з боку інших підприємств (конкурентів, партнерів), так і стихійних (коливання на окремих ринках, дестабілізація національної економіки тощо). Система економічної безпеки підприємства обумовлена взаємодією різних факторів і повинна бути націлена на протидію як зовнішнім, так і внутрішнім загрозам.

На міжнародну безпеку, як і на національну безпеку країн, дедалі більше впливають процеси глобалізації. Складність різноспрямованих чинників, що діють у глобальному міжнародному середовищі, вимагають створення нових

Прібильнова І. Б.,

*старший викладач кафедри економічної кібернетики
та управління економічною безпекою,*

Харківський національний університет радіоелектроніки

Вадіянець А. Р.,

студент,

Харківський національний університет радіоелектроніки

ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

На сучасному етапі розвитку економіки України на результати діяльності банківських установ впливають фактори мінливого зовнішнього середовища, такі як: політична, економічна та фінансова нестабільність, геополітична ситуація в країні, нестабільність законодавчої бази, зниження соціального рівня життя населення, що провокує виникнення певних загроз і ризиків. Це призводить до створення умов, за яких знижується прибутковість, ліквідність та рівень конкурентоспроможності вітчизняних банків. Тому виникає необхідність у визначенні теоретичних аспектів і сутності фінансово-економічної безпеки банківських установ.

Проблема забезпечення фінансово-економічної безпеки банківських установ досліджувалася у роботах багатьох учених, таких як: А. М. Герасимовича, Ф. Ф. Бутинця [1], Н. Е. Аванесова, М. П. Ілляшенко [2], М. М. Александрова, Н. Г. Виговська [3], О. І. Барановський [4], С. В. Васильчак, Р. Ю. Моцьо [5], М. М. Єрмошенко, К. С. Горячева, А. М. Ашуєв [6], М. І. Зубок [7], О. А. Кириченко, І. М. Грищенко, М. П. Денисенко, А. П. Гречан, С. А. Єрохін, С. М. Лаптев [8], Н. М. Кондрацька, М. М. Любоўська [9], Є. О. Олейников [10], І. П. Отенко, О. Ю. Мішин, С. В. Мішина [11], С. М. Побережний [12], Н. С. Прокопенко, М. І. Вихлюк [13], В. І. Соловійов [14],

Л. М. Стрельбицька, М. П. Стрельбицький, В. К. Гіжевський [15], О. І. Хитрін [16], С. М. Яременко [17] та інші.

Так, науковці Н. Е. Аванесова та М. П. Ілляшенко досліджуючи фінансову складову безпеки банківських установ, зазначають, що фінансова безпека – такий стан банку, який [2]:

- забезпечує фінансову рівновагу, стійкість, платоспроможність і ліквідність банку в довгостроковому періоді;
- задовольняє потреби банку у фінансових ресурсах для стійкого ведення діяльності;
- забезпечує достатню фінансову незалежність банку;
- дозволяє протистояти існуючим і виникаючим небезпекам і загрозам, що можуть заподіяти фінансовий збиток банку або небажано змінити структуру капіталу, або примусово ліквідувати банк;
- забезпечує гнучкість під час прийняття фінансових рішень;
- забезпечує захищеність фінансових інтересів акціонерів банку.

Автори Н. М. Кондрацька та М. М. Любоўська визначають фінансово-економічну безпеку банківських установ як «динамічний стан, що характеризується збалансованістю і стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, ефективністю організації та розподілу ресурсів для забезпечення стійкого розвитку» [9]. При цьому автори, досліджуючи напрями удосконалення системи забезпечення фінансової безпеки банку, зазначають, що «дана система має знаходитися у постійному розвитку та постійно адаптуватися до змін зовнішнього і внутрішнього середовища для підвищення ефективності функціонування банківського сектора, що детермінує стійкість фінансової системи країни та створює можливості зростання національної економіки» [9]. Проте у даній роботі спостерігається ототожнення понять фінансової безпеки і фінансово-економічної безпеки банківських установ.

Узагальнення поглядів науковців до визначення сутності фінансово-економічної безпеки банківських установ наведено в таблиці 1.1.

Таблиця 1 – Узагальнення поглядів науковців до визначення сутності фінансово-економічної безпеки банківських установ

Автор	Сутність
<i>Фінансова безпека</i>	
Є.О. Олейніков [10]	стан найефективнішого використання корпоративних ресурсів банку, який відображається через найкращі значення фінансових показників прибутковості та рентабельності, якості управління та використання основних та оборотних коштів банку, структури його капіталу, норми дивідендних виплат по цінним паперам банку, а також курсовій вартості його цінних паперів як синтетичного індикатора поточного фінансового стану банку і перспектив його технологічного та фінансового розвитку
Н. С. Прокопенко, М. І. Виллюк [13]	стан захищеності життєво важливих інтересів банку від різноманітних внутрішніх і зовнішніх загроз, який гарантує найбільш ефективне використання фінансових ресурсів для забезпечення стійкого функціонування та розвитку банку
О.І. Хитрін [16]	динамічний стан, при якому банк юридично і технічно здатний виконувати та реально виконує властиві йому функції, забезпечує стійкий захист життєво важливих соціально-економічних інтересів громадян, суб'єктів господарювання, суспільства та держави від негативного впливу внутрішніх і зовнішніх загроз; володіє потенціалом як для кількісного, так і для якісного зростання і має в своєму розпорядженні механізми для реалізації цього потенціалу
<i>Економічна безпека</i>	
І. О. Барановський [4]	сукупність умов, за яких потенційно небезпечні для фінансового стану комерційних банків дії чи обставини попереджені або зведені до такого рівня, за якого вони не здатні завдати шкоди встановленому порядку функціонування банківської системи, збереженню та відтворенню її майна та інфраструктури і перешкодити досягненням банками статутних цілей
С. В. Васильчак [5, с. 289]	стан, за якого забезпечується економічний розвиток і стабільність діяльності банку, гарантований захист його ресурсів, здатність адекватно і без істотних втрат реагувати на зміни внутрішньої і зовнішньої ситуації
О. А. Кириченко [8, с. 89]	сукупність умов, за яких потенційно небезпечні для фінансового стану комерційних банків дії чи обставини, попереджені чи зведені до такого рівня, за якого вони нездатні завдати шкоди встановленому порядку функціонування банківської системи, збереженню й відтворенню її майна та інфраструктури і перешкодити досягненням банками статутних цілей
В. І. Соловйов [14, с. 175]	стан, за якого забезпечується стабільність його функціонування, фінансова рівновага і регулярне одержання прибутку, можливість виконання поставлених цілей і завдань, здатність до подальшого розвитку й удосконалення
Л. М. Стрельбицька [15, с. 130]	здатність протистояти деструктивним змінам на фінансовому ринку і забезпечити виживання в конкурентній боротьбі банківського бізнесу
С. М. Яременко [17, с. 140]	стан, за якого забезпечується економічний розвиток і стабільність діяльності банку, гарантований захист його ресурсів, здатність адекватно і без істотних втрат реагувати на зміни внутрішньої і зовнішньої ситуації

Продовження таблиці 1

Фінансово-економічна безпека	
М. М. Єрмошенко, К. С. Горячева, А. М. Ашуєв [6]	стан збалансованості і стійкості банківської установи до негативного впливу внутрішніх і зовнішніх загроз, його здатністю забезпечувати на основі реалізації локальних економічних інтересів сталий і ефективний розвиток банківської діяльності та економічної складової
М. І. Зубок [7]	стан стійкої життєдіяльності, за якого забезпечується реалізація мети банку та основних його інтересів, захист від внутрішніх і зовнішніх дестабілізуючих факторів незалежно від умов функціонування; властивість своєчасно й адекватно реагувати на всі негативні прояви внутрішнього і зовнішнього середовища банку; здатність протистояти різним посяганням на власність, діяльність і імідж банку, створювати ефективний захист від внутрішніх і зовнішніх загроз
Н. М. Кондрацька, М. М. Любоська [9]	динамічний стан, що характеризується збалансованістю і стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз, ефективністю організації та розподілу ресурсів для забезпечення стійкого розвитку

Джерело: складено авторами на основі [4-10, 13-17]

Слід зазначити, що більшість авторів вважають економічну безпеку банківських установ станом, при якому організація безпеки спрямована на максимальне запобігання настанню ризиків та загроз з метою забезпечення стійкого функціонування банків, ефективного використання ресурсів.

Досягнути високого рівня економічної безпеки банку можливо за умови організації роботи банківських установ, що полягає у забезпеченні стабільності й ефективності функціонування її складових: фінансова, інформаційна, техніко-технологічна та правова.

На показники діяльності банків, як уже зазначалося, впливають зміни, що відбуваються у навколишньому середовищі не тільки на рівні держави, але і на рівні міжнародної торгівлі та світового бізнесу.

Довготривала історія розвитку банківської діяльності вчить необхідності адекватно і миттєво реагувати на зміни. Зовнішні фактори – це ті фактори, що впливають на банківську діяльність ззовні, і вони можуть буди як сприятливі для ефективного функціонування банку, так і нищівними. Для виявлення і врахування їх впливу зовнішні чинники поділяють на дві групи: фактори безпосереднього впливу і фактори опосередкованого впливу [13].

Н. С. Прокопенко та М. І. Виклюк пропонують під фінансовою безпекою банківських установ розуміти «стан захищеності життєво важливих інтересів банку від різноманітних внутрішніх і зовнішніх загроз, який гарантує найбільш ефективне використання фінансових ресурсів для забезпечення стійкого функціонування та розвитку банку» [13].

Автори зазначають, що на безпеку банківської діяльності впливають зовнішні і внутрішні фактори; стан середовища і чинники впливу на розвиток банківської діяльності потрібно максимально враховувати під час розробки завдань, які постають перед банком на кожному етапі його розвитку. При цьому автори виділяють зовнішні і внутрішні складові фінансової безпеки.

До зовнішніх складових фінансової безпеки відносяться [13]:

- боргову безпеку;
- валютно-курсову безпеку;
- безпеку фондового ринку;
- інвестиційну безпеку ринку.

До внутрішніх складових фінансової безпеки відносяться [13]:

- техніко-технологічні фактори;
- кадрова безпека;
- рівень менеджменту;
- визначення індикаторів фінансової безпеки;
- впровадження фінансової діагностики та стану фінансової безпеки;
- фінансові інтереси;
- фінансові можливості;
- інформаційний ресурс;
- фінансові регламенти.

Зовнішні і внутрішні чинники обумовлюють особливу роль економічної безпеки. У системі заходів безпеки діяльності банку представлено [13]:

- необхідність і важливість економічної безпеки впливає з наявної різноманітності інтересів суб'єктів ринку банківських послуг. Прагнення до

збільшення прибутків суб'єктів ринку посилює конкурентну боротьбу, а остання, своєю чергою, завжди перебувала в площині економічної безпеки;

- обмеженість фінансових ресурсів банків та джерел їх створення потребує від них розроблення досить ефективних технологій банківського виробництва, застосування економічних інструментів підтримання ліквідності та конкурентоспроможності банків на необхідному рівні, якісного використання їх ресурсної бази;

- нестабільна економічна ситуація, досить несподівані й різкі її зміни обумовлюють готовність банку до роботи в майже кризових умовах, із досить високим ступенем ризику, іноді на межі втрати своєї ліквідності. Усе це потребує від банків вироблення адекватної економічної політики, економічної поведінки на ринку банківських послуг, поєднання принципів раціональності й прийнятного ризику під час вкладання коштів;

- зростання економічної злочинності, насамперед у кредитно-фінансовій сфері, ставить банківську діяльність у ряд досить ризикованих і цим самим зумовлює високу відповідальність банків перед своїми клієнтами, вкладниками й акціонерами [7, с. 73].

З огляду на це, усі заходи безпеки спрямовуються і концентруються саме навколо економічної безпеки, що й обумовлює її місце у системі безпеки банківської діяльності.

Головною метою фінансової безпеки банку, на думку О. І. Хитріна, є усунення можливостей заподіяння шкоди банку або упущення ним вигоди, забезпечення його сталого та максимально ефективного функціонування нині та накопичення достатнього потенціалу розвитку і зростання в майбутньому, якісна реалізація операцій і угод [16].

Автор С. М. Побережний вважає, що фінансова безпека банків передбачає певні дії [12]:

- забезпечення рівноважного і сталого фінансового стану банку;
- сприяння ефективній діяльності банку;

- визначення на ранніх стадіях проблемних місць в діяльності банку;
- запобігання кризі та ризику банкрутства.

Звісно, безпека банківської системи країни обумовлена фінансовою стабільністю окремо взятих банківських установ. Колектив авторів у роботі [3] визначає, безпека банківської системи – це «спроможність банківської системи стабільно і надійно забезпечувати фінансову самостійність держави, ефективно формувати, зберігати від надмірного знецінення та раціонально використовувати фінансові ресурси країни для забезпечення її соціально-економічного розвитку і обслуговування фінансових зобов'язань» [3].

Цілеспрямована діяльність банків з одержання системного підходу (застосування зазначених заходів у взаємозв'язку з метою недопущення збитків від кожної конкретної кредитної операції) захисту кредитних операцій дасть їм змогу не тільки мінімізувати кредитні ризики, а й істотно поліпшити їхню кредитну діяльність.

Водночас дослідження показали, що складниками економічної безпеки банків є не тільки безпека матеріальних та фінансових ресурсів, а й такі, як інформаційна та кадрова безпека, які також істотно впливають на стабільність і розвиток банків. Своєю чергою, інформаційна безпека пов'язана з формуванням інформаційного ресурсу банків, його гарантованим захистом, а також протидією інформаційно-психологічному впливу. Кадрова ж безпека спрямована на виконання можливості формування загроз банку від власного персоналу та створення умов ефективного його використання в діяльності банків.

Таким чином, можна зробити висновок, що фінансово-економічна безпека банківських установ – це стан захищеності банківських установ від негативного впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, який забезпечує фінансову стійкість у процесі функціонування та інноваційний розвиток банку. Складові банківської безпеки повинні створити умови для надійного і ефективного функціонування банківських установ, недопущення

або своєчасного виявлення загроз фінансовим, матеріальним та інформаційним ресурсам банку. Показниками ефективної безпеки банку є сталий розвиток у банківської установи згідно з плановими завданнями. Також важливою умовою є ефективне функціонування складових банківської системи в комплексі.

Перелік джерел посилання

1. Аналіз діяльності комерційного банку: навч. посібн. / за ред. А. М. Герасимовича, Ф. Ф. Бутинця. Житомир: Вид-во «Рута», 2006. 599 с.
2. Аванесова Н. Е., Ілляшенко М. П. Концептуальні основи управління фінансово-економічною безпекою банків. Проблеми системного підходу в економіці. 2017. Вип. 6(2). С. 93-97.
3. Александрова М. М., Виговська Н. Г. та ін. Розвиток фінансів в умовах відкритої економіки: монографія; за ред. проф. О. М. Петрука. Житомир, 2012. 416 с.
4. Барановський О. І. Банківська безпека: проблема виміру. *Економіка і прогнозування*: наук.-аналіт. журнал. 2006. № 1. С. 7-25.
5. Васильчак С. В., Моцьо Р. Ю. Економічна безпека банків та методи її забезпечення. *Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць*. 2009. Вип. 19.12. С. 287-293.
6. Єрмошенко М. М., Горячева К. С., Ашуєв А. М. Економічні та організаційні засади забезпечення фінансової безпеки підприємства: препринт наукової доповіді. Київ: Національна академія управління, 2005. 78 с.
7. Зубок М. І. Безпека банківської діяльності: навч.-метод. посібн. для самост. вивч. дисц. / М. І. Зубок. Київ: Вид-во КНЕУ, 2003. 156 с.
8. Кириченко О. А., Грищенко І. М., Денисенко М. П., Гречан А. П., Єрохін С. А., Лаптев С. М. Сучасна банківська установа: організація управління та фінансів: монографія; Ун-т економіки та права «Крок», Київ. нац. ун-т технологій та дизайну, Ін-т вищ. освіти АПН України. Київ: Вид-во ХНУ; Хмельницький, 2009. 547 с.

9. Кондрацька Н. М., Любовська М. М. Фінансово-економічна безпека банківських установ: загрози та шляхи їх подолання. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Економічні науки*. 2019. Вип. 4. С. 48-60.

10. Основы экономической безопасности (Государство, регион, предприятие, личность) / под ред. Е.О. Олейникова. Киев: Вид-во «Молодь», 2001. – 680 с.

11. Отенко І. П., Мішин О. Ю., Мішина С. В. Організація та управління фінансово-економічною безпекою банківських установ: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 240 с.

12. Побережний С. М. Організація діяльності підрозділів банківської безпеки в сучасному комерційному банку. Суми: ВВП «Мрія-1»ЛТД, 2004. 54 с.

13. Прокопенко Н. С., Виклюк М. І. Складові безпеки банківської діяльності. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2014. Вип. 24.1. С. 302-308.

14. Соловйов В. І. Банківська безпека України: вдосконалення методики оцінки. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2012. № 1(17). С. 171-176.

15. Стрельбицька Л. М., Стрельбицький М. П., Гіжевський В. К. Банківське безпекознавство: навч. посібн.; Нац. акад. СБУ, Унів. економіки та права «КРОК». Київ: Вид-во «Кондор», 2007. 602 с.

16. Хитрін О. І. Фінансова безпека комерційних банків. *Фінанси України*. 2004. № 11. С. 118-124.

17. Яременко С. М. Економічна безпека банків та способи її забезпечення. *Фінанси, облік і аудит: зб. наук. праць*. 2009. Вип. 13. С. 136-145.

ДЛЯ НОТАТОК

Наукове видання

**ЕКОНОМІЧНІ ТА БЕЗПЕКОВІ ВИКЛИКИ
СУЧАСНОГО БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩА**

Колективна монографія

За загальною редакцією
доктора економічних наук, професора Т. В. Полозової

Комп'ютерна верстка
Мурзабулатова Олена Вячеславівна

Дизайн обкладинки
Іванова Вікторія Борисівна

Підп. до друку 27.11.19. Формат 60х84 1/16.
Спосіб друку – ризографія. Умов. друк. арк. 19,06.
Тираж 50 прим. Ціна договірна.

Віддруковано в типографії ФОП Андреев К.В.
61166, Харків, вул. Богомольця, 9, кв. 50.
Свідцтво про державну реєстрацію
№24800170000045020 від 30.05.2003 р.
ep.zakaz@gmail.com
тел. 063-993-62-73